

Do konca tega mesca ima še oddušek; ako ne začne gazne naprave ta čas, zgubi tistih 3000 gold., ki jih je mestni župan za aro dala; mestna kasa bo s tem sicer za 3000 gold. premožniša, al s svečavo smo tam, kjer smo — bili. Med tem pa se je gosp. mestni župan v Benetke obernal, kjer so neko novo in nek prav koristno gazno svečavo znajdli. Vederemo! — V poslednjem mestnem zboru so bili izmed mestnih odbornikov za pretres nove županijske postave sledeči gospodje izvoljeni: dr. Ahačič, dr. Čuber, dr. Kavčič, dr. N. Recher, Seunig in pa vrednik „Novic“; če je treba, si morejo ti še kakih družih zaupnih mož v posvetovanje pridružiti. V petek smo imeli prvi zbor pod predsedništvom začasnega župana gosp. Gutman-a, v katerem je bilo vsled §. 108 nove občinske postave od 24. aprila 1859 enoglasno sklenjeno, staro mestno postavo od leta 1849 (prav za prav 1850) za podlago posvetovanja vzeti; gospod dr. Kavčič je bil izvoljen za referenta v prihodnjih sejah, v ktere bode poklican tudi magistratni svetovavec gospod Jeras. Osnova v tem posvetovanju izdelana se bo potem na znanje dala skupščini mestnega zbora, da jo bode še ona prevdala in jo potem predložila najvišji vladi ter prosila za poterdjenje njeno. — Njih eksc. gospod deželni poglavar so izvolili v posvetovanje deželne občinske postave 19 zaupnih mož iz različnih stanov. Komisija ta bo gotovo imela tudi zaupanje naše dežele. — Gosp. Hicingerjev „Koledar“ se že delj časa natiskuje in bo menda kmali gotov.

Iz Ljubljane. God Njih Veličanstva presvitlega Cesarja je bil včeraj ob desetih z navadno slovesnostjo v nunski cerkvi praznovan.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Cesarski patent od 27. dneva unega mesca, veljaven za vse dežele našega cesarstva, oklicuje, da davki z vsemi dokladami, ki so jim bile priveržene zavoljo vojskinih potreb po cesarskem ukazu od 13. maja letošnjega leta, ostanejo za prihodnje leto 1860 pri starem.

— Nekteri časniki so prinesli novico, da ministerstvo hoče nekterim manjšim deželam našega cesarstva samosvojno vlado vzeti in dve ali več manjših dežel pod eno vladarstvo djati, tako, na priliko, Salcburško z zgornjo Avstrijo, Šlezko z Marko, Krajnsko, Koroško s Štajarsko itd. Al za gotovo moremo povedati, da vse to ni res.

— Že pred nekimi mesci smo ponovili ministerski ukaz, kateri preklicuje stare bankovce in pravi, da stari bankovci po 100, 50, 10, 5, 2 in 1 gold. se bojo le do konca mesca listopada (novembra) pri vseh cesarskih kasah za plačilo jemali, v deželnih kasah poglavitnih mest vsake dežele (kakor v Ljubljani, Gradcu, Celovcu itd.) pa do omenjenega časa menjali za nove. Ker tedaj stari bankovci le še ta in prihodnji mesec veljavo imajo, naj opomnijo „Novice“ svoje brave kodarkod, da jim ne ostanejo konec prihodnjega mesca kaki stari bankovci v roki, drugač jih bojo (ako se preklic iznova ne podaljša) mogli tirati na Dunaj v bankno kaso, ktera bo stare bankovce še do konca tega leta jemala. Naj tedaj nihče ne pozabi, da starim bankovcom že kljenka!

— Za dunajsko mesto je ministerstvo novo postavilo izdalo, kako se smejo hiše zidati.

— V več krajih doljne Avstrije je letošnja tergatev že skor pri kraju, zato ker je grojzde pretekli mesec zelo gnjiti začelo. Ne bo ne tukajšna kapljica letos tako dobra, kakor se je izperva mislilo.

— Popotovanje cesarske ladije „Novare“ okoli sveta skozi 28 mescov je prizadalo 500,000 gold. stroškov.

Iz Českega. Iz Prage. Oklic deželnega poglavarstva daje na znanja, da se bo za česko deželo 654 težkih in 91 lahkih, za pleme popolnoma pripravih vojaških kobil prodalo in v ta namen na 14 krajih dražbe napravile.

Iz Ogérskega. Iz Pešta. 20. dan sept. ponoči o polnoči so hajduki glasovitega razbojnika Kontra Jozsi-a vjeli; 500 gold. je bilo za naglavnico tistemu obljubljeno, ki tega roparja vjame, ki je bil drugi glavar tiste razbojniške derhali, ktere se je okoli Oseka vse balo; pred nekimi tedni je prvi glavar Romanić na vislicah konec storil.

Iz Tiroljskega. Iz Bocna. Vsem hišnim gospodarjem je bilo ukazano, naj skerbijo v svojih hišah za take stanisa, ki se pozimi kuriti dajo, da bojo mogli vojaki se vkvartirati v mestu in po kmetih.

Iz Galicije. V Krakovi so, kakor „Czas“ piše, na čast gosp. ministru Gołuhovskemu, prejšnemu tukajšnjemu deželnemu poglavarju, 4000 gold. zložili in iz tega dnarja štipendijo osnovali za dva uboga učenca.

Iz Srbije. Iz Kragujevaca. Govor, s katerim je knez Miloš 22. sept. začetek skupščine pozdravil, je objel vse, kar poprave ali odprave potrebuje. „Bratje! — je začel besedo — moja dušo tare veliko breme, ki me hoče do tal potreti. Pridši v deželo sem čul mnogo stoka in joka; žalibog! da nisem bil še v stanu solz ustaviti mnogih naših nesrečnih bratov. Od vseh strani se sliši, da je veliko naših ljudi tako silno zadolžnih, da so brez strehe in kruha. Zedinite se bratje! z menoj, da najdemo pomoč zoper to nesrečno bolezen. Čez sodnije tožijo ljudje, da so počasne in nepravilne; hudo je, pravde na dolgo vleči; še huje pa, krivično soditi. Pomagajte mi, da tudi to napako odpravimo. Bratje! slabo stoji z našim gospodarstvom; deželna kasa potrebuje dnarja, kakor ga narod potrebuje, brez dnarja pa ni nič. Nerač Vam povem, bratje, pa moram, da prošinj za državne službe ni konca ne kraja; trikrat večja bi mogla Srbija biti, da bi mogel vse uslišati. Vradnik biti se ne pravi gospod biti, ampak noč in dan pridno in pošteno služiti v srečo svoji domovini. Bridko mi je slišati, da nekteri delajo razloček med rojenim in udomačenim Serbom. Ne, ne, bratje! ne tergajte sere od sere; naša Srbija je že tako dosti raztergana. Serb je Serb, naj je rojen tu ali tam, ako le po serbsko misli in ravna; tudi vera naj ne dela razločka; s tem bomo svetu pokazali, da nismo srednovekavci. Božji blagoslov naj pride čez Vaše delo, bratje! Al opominjam Vas, da se pečate le z notranjimi zadevami naše dežele, — vse unanje reči pa prepustite moji skerbi.“ Ko je knez govor sklenil, so zadoneli od vseh strani klici „hurra“ in „živijo“.

Iz Černe gore. „Sev. Pčela“ razglša iz Cetinja, da je žena kneza Danila prestopila v gerško vero in pri kerstu ime Olga Aleksandra Evgenia dobila. Kum ji je bil rusovski general-konsul dubrovniški v imenu cara ruskega Aleksandra; tudi francozki konsul je bil priča te slovesnosti.

Iz Rusije. Iz Petrograda. Mnogi časniki donašajo natančnejše popise velike slovesnosti, s katero se je 20. sept. obhajal dan, ko je 16 let stari carevič-naslednik Nikolaj Aleksandrović po rusovskih postavah polnoletnost dosegel. Pač redko kje se vidi tolika krasota, kakor se je vidila ta dan tukaj. Ob 10. dopoldne je bilo okoli zimske palače že toliko ljudstva, da se je vse terlo; od 11. do 12. ure so derdrale kočije na to mesto in dovaževale vikso gospôdo v carsko poslopje. Proti poldné je stopil car s carevičem-naslednikom in vsemi drugimi svojimi sinovi iz palače in je ž njimi gori in doli šel memo kerdela tukaj postavljenih vojakov, ki so cara in sinove pozdravljali z živimi hurra-klici. Potem so se podali v palačo nazaj, kjer jih je čakala že vsa vikša gospôda, ki je bila tako nališpana, da ni moč popisati; zlasti so lesketale dragocene uniforme že oddeleč; vse pa so prekosile gospé v mikavni narodni noši. Ob pol treh so se vsi podali v cerkev, kjer je carevič-naslednik po stari navadi prisego storil. 301krat so zagermeli topovi s terdnjave Petra in Pavla, oznanovaje carstvu veselo prigodbo. Zvečer je bilo mesto osvitljeno in družih veselje brez konca in kraja.

— Prihod vjetega Šamyl-a se tukaj komaj pričakuje; ni tedaj res, da je že v Petrogradu, kakor smo zadnjič rekli.

Iz Laškega. Najnovejše pisma pravijo, da so v Zürich-u laške zadeve že tako dognali, da je vsaki dan pričakovati novice, da ste francozka in avstrijska vlada pogodbo za mir podpisale. Od kongresa se pa še nič gotovega ne vé. Angleški minister lord Russel je v nekem zboru unidan rekel, da angleška vlada, dokler bode on minister, se ne bo nobenega kongresa udeležila, kateri bi Lahom ne spoznal samostojnih pravic. Vidi se iz tega, da je angleška vlada zdaj velika podpornica Lahom. Začasna vlada toskanska je te dni razglas oklicala, v katerem pravi, da bo vprihodnje vladala v imenu kralja sardinskega. Pravijo, da puntarska armada v srednji Italii šteje že čez 30,000 dobro vredjenih vojakov in da bi se število to utegnilo pod vodstvom generala Fanti-a kmali do 45,000 in še čez pomnožiti. Vse to se nič ne ujema s tem, kar zahtevajo v Zürich-u.

Iz Milana. Število vojakov, ki so v Lombardii doma in so se ločili od avstrijske armade in že domú prišli, znaša čez 10,000.

— 24. sept. se je kralj odtod v Turin vernil, pride pa 8. dan t. m. spet le-sem in bode tu več časa ostal.

Iz Rima 26. sept. Danes je bil konsistorij, v katerem je bilo 10 škofov izvoljenih. Sklepi bolonješke puntarske vlade so bili vničeni in nekteri poglavarji izobčeni s pristavkom, da papež še zmiraj pričakuje, da se bojo skèsani na pravo pot podali. — Mladega duhovna Bonaparte-ta nekteri kardinali niso hotli za škofa v Raveni izvoliti, ker je še premlad. Al oče papež so na to odgovorili s sv. pismom: „Nihče naj ne zaničuje svoje mladosti“. Mladi Bonaparte se je pa potem sam zavolj mladosti tej časti odpovedal.

— Iz Bolonije 25. sept. Včeraj je bil tukaj velik hrup na čast Garibaldi-tu; Garibaldi je očitno govoril in ljudstvo opominjal se z orožjem oskerbeti, ker bo kmali boj z Avstrijanci.

Iz Nemškega. Iz Berolina. Tudi tukaj se je kolera prikazala, toda dosihmal je še dosti pohlevna.

— Po vradnih izvedbah je gotovo, da dežele nemške colne zveze leto in dan povžijejo 2 milijona in 400,000 centov cukra. Predlanskim so fabrike, ktere delajo cukr iz bele pese, ga že napravile 2 milij. in 200,000 centov, tedaj le še za 200,000 centov manj, kakor se v vsem cukra potrebuje v omenjenih deželah.

— Pravijo, da se je naša princesnja Aleksandrina zaročila s kraljevičem naslednikom angležkim.

— Iz Darmstadta. Nekdo je našel strelni papir, ki ima še veliko večjo moč kakor strelna pavola, in žuga spodriniti strelni prah ali pulfer. Lomili so s tem papirjem unidan skale, in kaj dobro se je obnesel.

Iz Francozkega. Kakor za vojsko v Kini, se pripravlja naša vlada tudi močno na vojsko zoper Marokance, kateri napadajo Francoze v Algerii. Ko jih bo otepla, bode od njih terjala ravno tiste tergovske pravice za Francoze, kakor jih imajo Angleži, — svobodnost za vsako vero kakor v Carigradu itd.

— Te dni gré od ust do ust govorica, da car rusovski sam je vojvodinji Luizi parmazanski pisal pismo, v katerem ji zagotavlja, da se bode na vso moč za to potegnil, da se posadí ona spet na prestol v Parmi, ob kterege je v poslednjih laških homatijah prišla. To bi bila pač važna beseda!

Iz Angležkega. Iz Londona. Počasi, al kaj močno se pripravlja naša vlada za vojsko kitajsko. Te dni so le 2 milijona patron, bomb in kugelj na eno ladijo naložili, 107 kišt pa pušk.

Iz Turškega. Iz Carigrada. Novejše novice po-

terjujejo, da je res, kar smo zadnjič povedali o zaroti zoper sultana. Zarota je bila res po celi deželi razširjena; vsi Turki stare korenine so bili nje deležniki, zraven pa še 15,000 vojakov. Tisti patent od leta 1856, ki privoljuje kristjanom več pravic na Turškem in je vseskoz Turkom hud tern v peti, je vzrok te zarote, ktere namen je nek bil terjati, da se popolnoma prekliče hat-i-humayum kristjanski, da odstopijo sedanji ministri, da se odpové sultan vladi in na njega mesto stopi brat njegov Azis Effendi, Turčinom stare korenine zlo ljubi mož. Ako se vse to berž ne spolne, se imajo umoriti sultan in cela njegova rodovina, ministri in vsi njih prijatli. Da bi se Kristijanom — kakor so rekli — bi ne bilo nič žalega zgodilo, bo verjel le tisti, kdor ne pozna turškega „Ne boj se!“ — Da take homatije kot môra tlačijo celo Turčijo, je lahko verjeti. Sliši se, da že čez 1000 zarotnikov je zaprtih, med njimi tudi 5 generalov, 9 oberstarjev, čez 300 drugih oficirjev, čez 100 duhovnov in tudi več druge gospode.

Prošnja vredništva. Kakor nas obili dopisi iz vseh slovenskih krajev serčno veselijo, ker ravno po njih so naše „Novice“ pravi organ slovenskega naroda, ravno tako žal nam je, da ne moremo vselej želj častitih gosp. dopisnikov berž spozniti, ako nam — doidejo dopisi prepozno. V torek popoldne mora naš list že gotov biti. Kar nam tedaj v ponedeljek popoldne ali torek v roke pride, če je količkaj obširno, ne more več priti v prvi list. Ako je tedaj moč, naj se dragi naši dopisniki podvizajo, da prejmemo dopise saj že v saboto za prihodnji list.

Loterijne srečke:

V Terstu 1. oktobra 1859: 74. 4. 24. 67. 43.
Prihodnje srečkanje v Terstu bo 15. oktobra 1859.

Žitna cena

v Ljubljani 1. oktobra 1859.

Vagán (Metzen) v novem dnarji: pšenice domače 5 fl. 35. — banaške 5 fl. 35. — tursice 3 fl. 93. — soršice 4 fl. 3. — reži 3 fl. 20. — ječmena 3 fl. 12. — prosa 3 fl. 36. — ajde 3 fl. 40. — ovsa 2 fl. 12.

Žitna cena

iz Kranja 3. oktobra 1859.

Vagán pšenice domače 4 fl. 52. — banaške 5 fl. —. — reži 3 fl. 3. — ječmena 2 fl. 87. — ovsa 2 fl. 36. — prosa 3 fl. 6. — ajde 3 fl. —. — koruze 3 fl. 85. — soršice —.

Kursi na Dunaji

1. oktobra 1859.

v novem denarji.

Deržavni zajemi ali posojila. Druge obligacije z lotrijami.

5% obligacije od leta 1859	Kreditni lozi po g. 100 . g. 98.25
v novem dnar. po 100 g. g. 69.—	4 1/2% Teržaški lozi po 100 „ 124.—
5% nar. posojilo odl. 1854 „ 79.—	5% Donavske parabrod-
5% metalike „ 73.75	ske po g. 100 „ 102.50
4 1/2% „ „ 65.—	Knez Esterhazy. po g. 40 „ 80.—
4% „ „ 57.—	Knez Salmove po g. 40 „ 40.—
3% „ „ 43.50	Knez Palfyove po g. 40 „ 35.75
2 1/2% „ „ 37.25	Knez Claryove po g. 40 „ 37.25
1% „ „ 14.—	Knez St. Genoisove po g. 40 „ 36.—
Obligacije zemlišn. odkupa.	Knez Windischgrätz. po g. 20 „ 24.25
(po 100 gold.)	Grof Waldsteinove po g. 20 „ 26.50
5% doljno - avstrijske g. 94.—	Grof Keglevičeve po g. 10 „ 14.50
5% ogerske „ 73.—	
5% horvaške in slavonske „ 71.50	Denarji.
5% krajske, štajarske,	Cesarske krone g. 16.45
koroške, istrijske „ 83.—	Cesarski cekini „ 5.72
	Napoleondori (20 frankov) „ 9.62
Deržavni zajemi z lotrijami	Souvraindori „ 16.70
Zajem od leta 1834 po 250 „ 330.—	Ruski imperiali „ 9.82
„ „ „ 1834 petink. „ 330.—	Pruski Fridrikdori „ 10.20
„ „ „ 1839 „ 118.—	Angleški souvraindori „ 12.03
„ „ „ 1839 petink. „ 115.—	Louisdori (nemški) „ 9.80
4% narodni od leta 1854 „ 110.—	Srebro (azijo) „ 19.—
Dohodkine oblig. iz Komo „ 15.50	